

Nový časopis

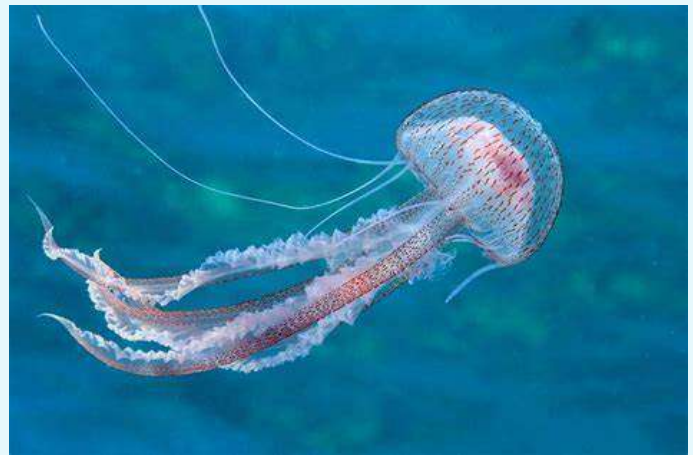
HLUBINA

Žraločí SPECIÁL

Pro milovníky moří a podmořských tajemství

Témata:

- top 5 nejnebezpečnějších žraloků + kvíz
- zajímavosti o žralocích
- žraloci kteří už vyhynuli
- top 9 nejdivnějších žraloků
- zajímavosti o medúzách
- odpad v moři

Top 5 nejnebezpečnějších žraloků

1) ŽRALOK BÍLÝ

Je nejnebezpečnější ze všech žraloků, a to díky své zvědavosti a schopnosti vyskakovat z vody velkolepými

skoky, když chytá kořist. Dokáže čenichem vycítit i to, co je nad vodou, což dokáže pouze žralok bílý.

2) ŽRALOK TYGRÍ

Po žralokovi bílém je nejnebezpečnější; vyskytuje se především v tropických vodách, ale i ve vodách mírného pásma. Je schopen vplout do mělkých vod, přitahují ho nejrůznější plovoucí předměty a při pitvách se v jeho těle našly ty nejpodivnější předměty!

3) ŽRALOK MAKO

Vyskytuje se v hlubokých vodách a plave samotářsky. Pohybuje se na velké vzdálenosti a má velmi ostré, zakřivené zuby. Obývá vody mírného i tropického pásma.

4) ŽRALOK ZAMBEZI

Je potenciálně nejnebezpečnější, protože je schopen vstoupit i do sladkých vod řek v tropických oblastech. Byl spatřen mnoho kilometrů od moře. Živí se i jinými druhy žraloků.

5) ŽRALOK DLOUHOPLOUTVÝ

Stejně jako žralok mako patří k tropickým druhům a vyskytuje se na volném moři. Je to excelentní oceánský žralok, který má ostré trojúhelníkové zuby velmi podobné zubům žraloka bílého. Během dvou světových válek byl zodpovědný za útoky na mnoho vraků lodí.

Proč se lidi bojí žraloků?

Většina lidí je ovlivněna filmy např.: Čelisti, Megalodon či další, kde jsou žraloci zabijáci a jedí lidi. Nebo spousta lidí čte články, o tom, jak žralok sežral člověka, ale nikdo nečte, jak žralok **nesežral** člověka, protože takové články nikdo nepíše.

Jenže to tak úplně není. Většina žraloků vůbec nemá důvod vás zabít. A když už toho člověka zabije je to většinou z toho důvodu že si ho splete s jeho běžnou potravou - tuleněm. Oni prostě bezdůvodně nezabíjí.

Zajímavosti:

- Lidé zabijí přes **11 tisíc** žraloků za hodinu
- Velrybí žraloci mohou žít až **100 let**.
- Žraločí zuby jsou tvořeny **fluoridem**, aktivní složkou většiny zubních past, takže žraloci nemají zubní kaz.
- Asi **50** různých druhů žraloků žije hluboko v oceánech. To je cca **10 %** všech známých žraloků
- Žraloci mají oční víčka, ale nemrkají
- Žralok se neumí náhle zastavit
- Žraloci se nikdy nepřestanou pohybovat a nikdy nespí
- V 360° je žralok kladivoun schopen prozkoumat prostor.
- Za jeden rok sežere bílý žralok v průměru až **11 tun** potravy

TOP 9 NEJDIVNĚJŠÍCH ŽRALOKŮ NA SVĚTĚ

1) megamouth shark - neboli žralok s obří pusou. Umí potravu pouze filtrovat, tím pádem se ho bát nemusíme, protože se živí pouze planktonem. Jsou velmi klidní a vzácní

2) goblin shark - pochází z doby 125 mil lety př. n. l. Někteří mohou být průhlední že jsou jim vidět žíly.

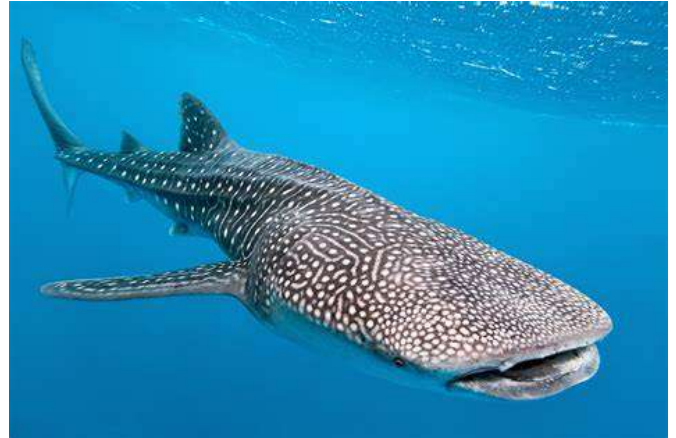
3) basking shark - žralok velký je druhou největší rybou na světě. Může měřit i přes 12 metrů. Jedná se o pomalý druh, výjimečně plavající rychleji než 5 km/h

4) viper dogfish - takzvaná zmije obecná. Jsou vzácní a mají fotofory, které jim umožňují na spodní části těla svítit

5) whale shark - žralok velrybí.
Mohou dorůst až 12 metrů na délku. Mají přes 300 zubů které používají k chytání planktonu. Nebojte se. Navzdory své velikosti jsou mírumilovní

6) greenland shark - žijí v atlantiku.
Jejich maso je jedovaté ale jíst se dá. Musí být zpracované několik měsíců předem než ho sníte.

7) frilled shark - takzvaný žralok lachový.
Jsou velice vzácní. Mohou žít v hloubce až jeden a půl tisíce metrů pod mořskou hladinou.

8) cookiecutter shark - mají největší zuby ze všech žraloků a v moři ho rozhodně potkat nechcete.

9) ornate wobbegong - takzvaný zdobený.
Vypadá jako korál a to mu pomáhá se maskovat.

Žraloci, kteří už vyhynuli

1) megalodon - je to největší žralok jaký kdy žil. Mohly by dorůst až 21 metrů na délku.

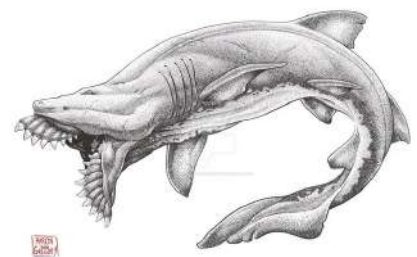
2) whorl shark - tento druh má spirálovitě poskládané zuby. Liší se velikostí závislosti na druhu.

3) anvil shark - takzvaná žraločí kovadlina. Měl ploutev ve tvaru kovadliny a byl přibližně 70 centimetrů dlouhý. Má na své kovadlině a hlavě hroty ale stále není známo proč.

4) scissor-tooth shark - neboli žralok s nůžkovými zuby. Mají jen jednu řadu zubů horní a dolní. Byli větší jak velký bílý a vědci se domnívají že byl nebezpečným predátorem.

5) bandringa - žil před více jak tři sta miliony lety. jeho nejobvyklejším rysem byl dlouhý čenich, který se poněkud podobal žraloku a předpokládá se že k lovu používali právě jejich čenich.

Žraločí kvíz!

Vyberte správnou odpověď a dvě písmena u správné odpovědi vždy zapište dolů do tajenky.

Do jaké živočišné třídy patří žraloci?

- a) ryby.....ow
- b) paryby.....bl
- c) obojživelníci.....co

Typněte si, kolik průměrně lidí každoročně zemře po útoku žraloka

- a) 1200.....ck
- b) 40.....ve
- c) 8.....ac

A naopak, kolik žraloků každoročně zemře rukou člověka?

- a) kolem 100 milionů.....kf
- b) kolem 100 tisíců.....in
- c) kolem 2 tisíců.....sn

Věděli byste, jaké délky mohou dorůstat největší žraloci?

- a) 12m.....in
- b) 8m.....sn
- c) 33m.....pc

Nejmenší žralok se jmenuje

_____

shark

odpověď:
blackfin
shark

Zajímavosti o medúzách

- První medúzy se na Zemi objevily asi před 650 miliony let, dlouho před dinosaury.
- Nacházejí se nejen ve slané, ale i ve sladké vodě. Všechny sladkovodní medúzy jsou ale zcela neškodné
- Tělo těchto tvorů se skládá asi 95–98 procent vody.
- Nemají mozek, srdce ani krev.
- Některé jejich druhy žijí v hloubce více než 10 kilometrů.
- Jedna z nejnebezpečnějších medúz – mořská vosa, malá medúza s dlouhými třímetrovými chapadly. Její dotyk bývá smrtící.
- Medúzy mají 24 očí, které poskytují kruhový výhled
- Bodavé buňky mnoha jedovatých medúz si zachovávají schopnost bodat, i když byla medúza vyplavena na břeh, vysušena a ležela tam několik měsíců.
- *Medusa turitopsis nutrikula* — jediná skutečně nesmrtelná živá bytost na Zemi. Když se její životní cyklus chýlí ke konci, klesá ke dnu a znovu se promění v polypu a poté zpět v medúzu. Nebýt přirozených nepřátel, tyto medúzy by zaplnily všechny oceány.
- Největší medúza na světě má průměr kopule až 3 metry a délku chapadel – 35 metrů.
- V některých asijských zemích se medúzy jedí.
- Medúza *Nomura* váží až 200 kilogramů a průměr její kopule někdy přesahuje dva metry.

Odpad v moři

Každoročně skončí ve světových mořích a oceánech přibližně 10 milionů tun odpadků. Plasty, obzvláště obalové odpady z plastu, např. lahve od nápojů a nákupní tašky na jedno použití, jsou hlavním typem drobného odpadu, se kterým se můžeme setkat v mořském prostředí. Na tomto seznamu dále jsou: poškozené rybářské sítě, lana, dámské hygienické vložky, tampony, vatové tyčinky, prezervativy, nedopalky cigaret, jednorázové zapalovače atd.

Sériová výroba plastů byla zahájena v padesátých letech 20. století a rostla z 1,5 milionu tun ročně až na současnou úroveň 280 milionů tun ročně. Přibližně třetinu současné výroby tvoří jednorázové obaly.

Na rozdíl od organických materiálů plasty v přírodě nikdy „nezmizí“ a hromadí se v přírodním prostředí, zejména v oceánech. Sluneční světlo, slaná voda a vlny rozloží

plasty na ještě menší kousky. Trvá zhruba 500 let, než se jednorázová plena nebo plastová lahev rozloží na mikroskopické částičky. Avšak ne všechny mikroplasty jsou výsledkem rozkladného procesu. Mikroplasty jsou obsaženy již v některých našich spotřebních výrobcích, jako je zubní pasta, kosmetika a další výrobky osobní potřeby.

Oceánské proudy spolu s větry a zemskou rotací tyto částičky, z nichž některé měří pouhé mikrony (miliontina metru), shromažďují a vytvářejí velké skvrny v oblastech zvaných odpadkové víry. Podle velikosti částiček mohou vypadat jako jakási průhledná „polévka z plastů“. Tyto odpadkové víry jsou tekuté a mění svou velikost a tvar. Odhaduje se, že největší a nejlépe prozkoumaný odpadkový vír, Severní tichomořský odpadkový vír, stáhl dohromady 3,5 milionu tun odpadu a ovlivňuje území, které je podle odhadů dvakrát rozsáhlejší než území Spojených států amerických. Některé částičky jsou vyplaveny na břeh, kde se mísí s pískem, a to i v nejvzdálenějších regionech světa. Jiné částičky se stávají součástí potravinového řetězce :(

